

ADVERTENTIE

Bij het begin van het nieuwe jaar 1990 deed toenmalig voorzitter Robert de Beule in zijn voorwoord in Periodiek een oproep tot vernieuwing en verjonging van het bestuur. Ik ben daar toen op ingegaan. Robert de Beule schreef me dan: “De afstand Brugge-Antwerpen is natuurlijk niet te onderschatten, maar met auto-wegen en jeugdige overmoed is dit wel te overbruggen”.

We zijn nu vijftien jaar later, en ik moet die oproep dringend herhalen. De jeugdige overmoed heeft plaats gemaakt voor realisme, en ondanks de autowegen is de afstand nog te overbruggen. Hoewel de ring rond Antwerpen de vraag naar een andere vergaderplaats dan het secretariaat elke dag actueler maakt.

Door het ontslag om zeer begrijpelijke redenen van een jeugdig secretaris en van een ervaren redacteur van de Nieuwsbrief wordt dit voorwoord dus een advertentie.

Gezocht: vrouwen of mannen die de handen uit de mouwen willen steken om een Vlaamse gezondheidszorg dichterbij te brengen, die bereid zijn over soms moeizame, maar wel boeiende vergaderingen te rapporteren, die tijd en energie willen steken in het organiseren van bijeenkomsten en ons gedachtegoed te verspreiden, die willen knutselen aan onze webstek om meer jongeren te bereiken, die tweemaandelijks meebouwen aan een tijdschrift dat de Vlaamse artsen moet kunnen aanspreken.

Voelt u zich geroepen?

Mail dan naar j.vanmeirhaeghe@vlaanderen.org

Jan Van Meirhaeghe
voorzitter

ADVERTENTIE

Nieuws en cultuursprokkels

A. HULDE AAN DE NIEUWE GENTSE RECTOR

Paul van Cauwenberghe - Lid van de VGV-adviesraad

Vriend Paul is maar 55 jaar, maar heeft al een grote "carrière" doorgemaakt. Als professor neus-keel en oorziekten van de RUG vergaarde hij een grote bekendheid in binnen- en buitenland, vn. in de sektor allergologie. Zo was hij President van het 18de Europees Allergologen Congres te Brussel in juli 1999 en van 2000 tot 2002 voorzitter van de EAACI (European Academy of Allergology and clinical Immunology). Hij was decaan aan de Geneeskundige faculteit van 1999 tot 2004 en nu wordt hij de nieuwe rector in oktober a.s. Hier staat hij ook bekend wegens zijn losse aanpak der problemen en verder draagt hij ook de bijnaam "de zingende professor", wegens zijn liedjes, die hij op feestjes met brio vertolkt.

Persoonlijk en in naam van het ganse VGV-bestuur:
een hartelijk proficiat!

R.d.B.

B. GALENUS PRIJZEN 2004 WERDEN TOEGEKEND

1 **Erik Storkebaum** (apotheker) en **Diether Lambrechts** (bio-ingenieur) werkzaam aan het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB-KU-Leuven) voor hun onderzoek naar de therapeutische toepassingen van de vasculaire endotheliale groeifactor (VEGF) bij amyotrofe laterale sclerose (ALS)

2 Aan **Janssen-Cilag** voor het nieuwe medicament Bortezomib, in de handel Velcade, door het inhiberen van het enzymcomplex: proteasoom werkt het op het multipel myeloom (ziekte van Kahler).

3 Vijfjaarlijkse FWO-prijzen voor Vlaamse onderzoekers

1. Demograaf Ronny Leshaghe (VUB) ontvangt de Prijs Ernest-John Solvay voor humane wetenschappen.
2. De prijs Dr. A. De Leeuw-Damry Bourlart voor toegepaste wetenschappen gaat naar Willy Verstraete (Un. Gent).
3. De prijs Joseph Maisin voor fundamenteel biomedische wetenschappen is toegekend aan Bart De Strooper (Dep. Menselijke Erfelijkheid (KUL).
4. De prijs Joseph Maisin voor Klinische biomedische wetenschappen gaat naar cardioloog Frans Van de Werf (KUL).

R.d.B.

C. ORDE VAN DE VLAAMSE LEEUW (OPGERICHT IN 1971)

Leo Peeters en de burgemeesters van Halle-Vilvoorde werden bekroond. Zondag 20 maart 2005. In het Cultuurcentrum te Stombeek-Bever.

Oud-minister Paul van Grembergen hield een schitterende laudatio. En de strijd gaat verder ...

D. FEDERAAL MINISTER VAN JUSTITIE LAURETTE ONKELINX (PS),

Dochter van een Limburgse mijnwerker, heeft steeds speciale ideeën over uitoefening van justitie (zoals in een vroeger ministerie over werkverschaffing). Maar met haar nieuw K.B. (31.01.05) over personeelsformaties van griffiers en parketsecretariaten bij hoven en rechtbanken, heeft zij een benoemingsproject geregeld dat Wallonië en franstalig Brussel extra personeel gaat bezorgen. Volksvertegenwoordigster Martine Taelman (VLD) interpelleerde, maar kreeg geen echt antwoord. Deze staat ter beschikking voor wie haar toelichting of cijfers kan bezorgen (0473/975987).

E. DE OUDSTE MUUR VAN ANTWERPEN

Bij de heraanleg van de leien, werd op enkele plaatsen de 16de eeuwse (zgn. Spaanse) stadsomwalling herontdekt. Maar nu is bij een nieuwbouw project tussen Jordaenskaai en Burchtgracht, een stuk muur in Doornikse kalksteen, als deel van de 12de eeuwse omwalling ontdekt. Dit werd opgetrokken op de veel oudere aarden omwalling van de middeleeuwse nederzetting (9de eeuw). Hiervan zal een stuk ook bewaard worden en zelfs te bezichtigen zijn tussen de parkings van het nieuwe gebouw, die hiervoor in twee delen werden gesplitst. Hopelijk kan men ook nog overblijfselen van de 9de eeuwse houten pallissade terugvinden.

Een groot proficiat aan de bouwondernemer "Interflat" voor zijn medewerking en zijn financiële inzet, en ook aan de archeologische diensten van het Vlaams Gewest en van Antwerpen stad. Een projectontwikkelaar is niet verplicht zijn steun (en financiën) te verlenen bij archeologische ontdekkingen. Europa wil dit wel regelen, nl. door het verdrag van Malta, maar België heeft het nog niet geratificeerd!!

F. ZUURVRIJ

De cultureel-literaire publicatie van het AMVC, bevat tientallen, geïllustreerde artikels over allerlei aspecten van onze literaire grootheden, hun omgeving, hun publicaties.

Verschijnt 2 x per jaar, kost 4 Euro per nummer of 14 Euro per 2 jaargangen van telkens 2 nummers.

Te bestellen AMVC-Letterenhuis - tel. 03/222 93 20 - fax 03/222 93 21 - email amvc.letterenhuis@stad.antwerpen.be

G. HET GEHEIM VAN “TSJILPENDE” MEXICAANSE PIRAMIDE ONTRAFELD.

Velen onder ons hebben bij een bezoek aan Yucatan in Chiche-Itza de El Castillo-piramide beklommen en vooraf in zijn handen geklapt om een echo effect mee te maken, nl. de roep van de Quetzal-vogel. Deze speelde een grote rol in de mythologie van de Maya's. Maar er was ook het geluid van vallende regendruppels die de voetstappen van de beklimmers veroorzaken, weerom een akoustisch fenomeen, dat de verbondenheid met de god van de regen: Chac weergeeft. Wetenschappers van onze universiteiten: Nico Declercq en Joris Degriek (Un. Gent) en Rudy Briers en Oswald Leroy (KULAK), hebben dit eeuwenoude misterie kunnen ontrafelen, dankzij hun model van ultrasone golven. Door hun publicatie in "Nature" kregen ze veel applaus !

H. LAND VAN PLAYSANTIEN - DE ANTWERPSE KEMPEN

Sedert 1986 richt het Davidsfonds een jaarlijkse zoektocht in doorheen een bepaalde streek van Vlaanderen. Telkens werd er een bijdrage in Periodiek aan gewijd. Dit jaar komen de Antwerpse Kempen aan de beurt. Het is een streek waar wij de Hoven van Playsantiën naast imposante forten, mystieke abdijen en vrome kapelletjes, maar ook dennenbossen in de landelijke rust kunnen vinden. Een ideale streek om deze Davidsfonds-happening per fiets te beleven. Deze zoektocht, van zaterdag 4 juni tot zondag 25 september 2005, wordt met 30.000 Euro prijzen beloond. Men mag dus iedere dag deelnemen. Onderweg kan men in de vele afspanningen een Ordal-water of een Westmalle-trappist gratis proeven.

De kastelen de Renesse, de Borrekens, Bossenstein, het boshuisje van Conscience te Zoersel, maar ook de regio waar Peter Benoit, Emil Claus, Henri van de Velde, Maria Rosseels en Ward Ruyslinck werkten. Dit alles wordt in de publicatie prima beschreven, dankzij de studie-teksten van André Maes.

Inschrijvingsformulieren en verdere inlichtingen zijn te bekomen bij het Davidsfonds-Leuven, tel. 016/310.600.

De intekenaarsprijs bedraagt 13 Euro en dan krijgt men ook, behalve kaarten en inlichtingen, de Davidsfonds-uitgave "Land van Playsantiën".

Deze cultuur-historische gids met formaat 22 x 11,5 cm en 180 blz. is in de handel verkrijgbaar aan 13,50 Euro.

I. GEEN ENGELS - GEEN DIPLOMA?

Taalgebruik en democratie in het Hoger Onderwijs
Colloquium te Gent - Universiteitsaula - 23 april 2005

Georganiseerd door Davidsfonds, Masereelfonds, Vermeylenfonds, Willemsfonds en Rodenbachfonds.

Hieraan werkten mee: Prof. Dr. A. de Leenheer - rector U. Gent
Prof. Dr. Els Witte - Ereector VUB

Prof. Dr. David Marsh - Univ. Jvväskylä - Finland
 Prof. Dr. Abraham de Swaan - Universiteit Amsterdam
 Prof. Dr. Lies Sercu - KUL
 Dr. Wim Vandenbussche - VUB

In de namiddag ging een debat door: Het Nederlands als onderwijstaal: een onzekere toekomst?

Moderator: Bruno Huygebaert - Radio I

Jozef Devreese - Universiteit Antwerpen - Techn. Univ. Eindhoven
 Thomas Leysen - Umicore
 André Osterlinck - Rector K.U. Leuven
 Tom van Welden - Vl. Vereniging Studenten
 Jacques Willems - Prorector U.G.

Nu zien wij terug op 75 jaar vernederlandsing van het hoger onderwijs Gent (1930) met August Vermeylen als 1ste rector, nadien volgde de KUL en nog veel later de VUB. Deze vernederlandsing werd bekomen na een lange, moeizame strijd tegen alle Belgische hogere instanties (Koning, Kerk, Financiële en andere Brusselse machthebbers). Moeten wij nu een nieuwe strijd voeren tegen het Engels? Ja en neen!! Al deze sprekers hebben zowel de huidige toestanden, de mogelijke evolutie als de beschermende maatregelen beschreven en besproken. Hier volgen enkele algemene beschouwingen. In onze huidige globaliserende wereld is de opmars van het Engels overduidelijk. Het wordt werkelijk de Lingua-Franca, zoals 1 en 2 eeuwen terug het Frans en vele eeuwen voordien het latijn. Maar er is toch een regelend regeringsbesluit: geen Engelse cursussen in de eerste cyclus van universiteit en hogeschool (de Bachelor), wel daar waar het noodzakelijk is qua opleiding in de tweede cyclus (Master). Er stellen zich wel nog vele problemen: beheersen de docenten wel voldoende de Engelse taal en ook de studenten zijn meestal niet opgewassen tegen deze nieuwe opgave. Engels is toch een vreemde taal, die niet in onze gewone omgeving gebruikt wordt. Wettelijk is het de derde schooltaal voor gans België, maar zeker moet de studie van praktisch Engels in de middelbare scholen gestimuleerd worden. Gaat deze nieuwe toestand er niet voor zorgen dat de hogere standen beter zullen volgen dan de lagere en er zo een nieuwe sociologische kloof ontstaat tussen de academicus en de gewone werkman. Een op de voet te volgen probleem!!

R.d.B.

ALLE BELGEN ZIJN GELIJK VOLGENS DE GRONDWET

Zeker - Waarom kunnen de "Vrienden van de Vlaamse Opera" hun steungiften **niet** fiscaal aftrekken?

De Vrienden van de Munt en de Opéra de Wallonie kunnen dit wel !!

Tentoonstellingen

DJINGHIS KHAN (1162-1217) UND SEINE ERBEN

Das Weltreich der Mongolen

Bonn - Kunst- und Ausstellungshalle - tot 25.09.2005

De verspreide steppenvolkeren uit Mongolië werden, nu wel 800 jaar geleden verenigd door Temujin, later Djinghis Khan genoemd. Dit wordt nu te Bonn herdacht met deze prachtige tentoonstelling die trouwens ook in het Museum voor Volkenkunde te München loopt van 26.10.2005 tot 08.01.2006.

Mooi opgesteld zien wij enerzijds oude stele's, gevechtsuitrustingen, muziekinstrumenten, recentelijk opgedolven gebruiksvoorwerpen en anderzijds worden de laatste opgravingen fotografisch getoond. Hier is de laatste jaren een grote vooruitgang geboekt door Franse en Japanse, en vn. Duitse archeologen. Want in de sovjetijd was er een goede samenwerking tussen Mongolië en de DDR. Nu zijn er al verscheidene musea in Oelan-Bator. Toen wij op de 3de VGV-China reis, ook Mongolië bezochten en, juist van het Russisch juk bevrijd, was er alleen maar een mini-museum over de dinaurusopgravingen te bezoeken.

Djinghis Khan, zijn zonen en kleinzonen, konden in de 13de eeuw het ganse eurasische continent veroveren. De scherpschietende boogschutters op hun snelbewegende steppepaarden, waren de meerdere op het slagveld en dankzij hun zware katapulten met brandend pek en Chinees buskruit, veroverden zij de middeleeuwse steden, meestal met houten gebouwen. Maar zij hadden ook een kundige legerleiding, die hun vijanden in allerlei hinderlagen lokten.

Uit deze veroveringen ontstonden tot in de 16de eeuw verscheidene rijken: de Gouden Horde van Rusland, het Ikhanaat in Perzië en de Yuan Dynastie in China. Pogingen om Japan te veroveren mislukten. Ze drongen wel door tot midden Europa. Hongarije en Polen werden platgebrand en uitgemoord, o.m. Krakau en Breslau in 1241.

De Westerse legers werden te Liegnitz (maart 1241) en te Mohi (April 1241) verslagen. Van midden Europa zou de opmars verder zijn gegaan en West-Europa zou onder de "Tartarenpletgolf" bezwaken zijn. Maar toen stopten de legerbenden plots. Op 12 december 1241 was de grote Khan Ögedai overleden en de bevelhebbers keerden met hun troepen terug naar Karakorum om een nieuwe Khan te kiezen. Zo werd 1242 niet het einde van de Europese beschaving! Al waren de Mongolen wel wreedaardige veroveraars, nadien waren ze erg tolerant en spreekt men zelfs van "Pax Mongolica". Zo was er een grote culturele doorstroming, die op de tentoonstelling mooi tot zijn recht komt. Ze hadden een eenheidsschrift gelijke maten en een prima estafettendienst tussen de uitgestrekte gebieden. Op godsdienstig vlak was de invloed van het Thibetaans "Lamaïstisch Bouddhisme" doorslaggevend. Dit wordt prima onderbouwd door een reeks "Thanka's" en Boeddhabeelden. Betreffende de toenmalige Mongolen en hun cultuur wordt meestal naar Marco Polo verwezen. Deze verbleef tussen 1271 en 1295 aan het hof van Quchilai Khan te Peking. Maar als eerste West-Europeaan reisde de Vlaamse fransiskaan Willem van Ruisbroek in 1253-55 naar de hoofdstad Karakorum. Dankzij zijn adequate beschrijvingen heeft men o.a. het Paleis van Ögedai Khan kunnen lokaliseren.

Er is, zoals steeds bij de tentoonstellingen te Bonn een prachtig uitgegeven catalogus-kunstboek, met interessante geschiedkundige en artistieke bijdragen en vele mooie kleurfoto's. Met formaat 25 x 29 cm, en 432 blz. kost dit maar 25 Euro.

R.d.B.

ADVERTENTIE

GILLIS MOSTAERT (1528-1598)

Een tijdgenoot van Pieter Breugel de oude
Museum Mayer van den Bergh

In dit schitterend museum met topwerken uit Middeleeuwen en Renaissance, heeft VGV-cultuur op 23.10.2004 mede de nieuwe vleugel ingehuldigd met het bezoek aan het "Brevarium Mayer van den Bergh" (cfr. Periodiek nr. 6/2004). Nu wordt hier het werk van Gillis Mostaert tentoongesteld, samen met dit van zijn tijdgenoten zoals Pieter Aertsen, Hans Vredeman de Vries, Abel Grimmer, Hans Bol, Gillis van Valckenborch, Marten Van Cleve en Gillis van Coninxloo. Deze expositie ging vooraf in het Wallraf-Richartz Museum (Fondation Corboud) te Keulen door en werd samengesteld door Ekkelhard Mai.

Geboren te Hulst, werd hij samen met zijn tweelingsbroer Frans tot schilder opgeleid. Frans sterft echter vroeg en Gillis zal uitblinken in twee genres die in de Nederlanden ontstonden, het landschap en de taferelen met een veelheid aan figuren, die trouwens ook bij Mostaert, zoals bij Breugel in elkaar opgingen. Maar de onderwerpen zijn wel erg veelvoudig, namelijk met landelijke taferelen, dorpslandschappen, kermissen, dans en volksfeesten, seizoensuitbeeldingen, gevechten tussen boeren, jachtaferelen, maar ook religieuze elementen komen aan bod. Niet alleen wordt Gillis Mostaert door Karel van Mander in zijn schilderboek (1604) hoog gewaardeerd, maar in overgebleven verkoopprijzen van de kunst van toen stond hij zelf er hoog aangeschreven.

De collectie van de in 1614 overleden Antwerpse verzamelaar Filip van Valckenissen bevatte wel een tachtigtal werken van Mostaert en in 1621 werd een "Boerenkermis" van Mostaert op 250 gulden geschat, tegenover een "Landschap" van Pieter Breugel de Jonge maar op 120 gulden. De interessante tentoonstelling wordt door een mooi uitgegeven publicatie begeleid. Deze bevat een aantal verhandelingen over Mostaert en zijn oeuvre, zijn tijdgenoten en hun eventueel samenwerkingscircuit. Zeer interessant zijn de gedetailleerde besprekingen van een aantal werken. Zijn "Ecco Homo", afgebeeld met het schitterend gotisch stadhuis van Antwerpen, dat in 1576 door een brand zal vernietigd worden. De analyse toont ons Philips II, Perrenot de Granvelle en Willem van Oranje samen met de hertog van Anjou. Het illustreert de toestand na het "Plakkaat van Verlatinge" (1581). Ook de beschouwingen over de "Hooiwagen" van Mostaert met deze van Bosch en van Breugel, hun gelijkenissen en verschillen, ook met wandtapijten met hetzelfde toen erg populaire onderwerp, zijn zeer interessant.

Met hardcover en wikkel, formaat 17,5 x 24,5 cm en 152 blz. kost dit mooi uitgegeven werk, vol met kleurafbeeldingen 22,50 Euro.

R.d.B

ROCKOX' HUIS VOLGBOEKT

Reeds vele besprekingen verschenen in Periodiek over het Rockox museum en de tentoonstellingen die er werden opgebouwd. Na "Rubens-tekeningen" in 2004 heeft men nu de bibliotheek van de illustere Antwerpse burgemeester ter hand genomen. Deze vriend van P.P. Rubens is zeker als toonbeeld van ons "Signoor zijn" te beschouwen. Hij was een politiek middelpunt, maar ook cultureel mocht hij als voorbeeld gelden. Persoonlijk heb ik Camille Huysmans en zeker Lode Craeybecks als dusdanig gekend. Maar de huidige "aanpak" van dit ambt is spijtig genoeg niet meer toonaangevend. De materiële oorkonde bij het overlijden van Rockox vermeldde 203 boeken. Maar ja, deze werken waren zeer kostbaar. Het Lobelius gekleurd plantenboek kostte toen bij Plantin 113 gulden: een jaarloon van een arbeider!

De tentoonstelling, opgesteld in het mooie Rockoxhuis, vol met meesterwerken van de 16de en 17de eeuw, zowel qua schilderijen als meubilair, is een enig kader om deze "boeken" op te stellen.

In de verscheidene plaatsen wordt telkens een ander aspect behandeld: geschiedenis en recht, botanica en geneeskunde, numismatiek, waarvan Rockox een grote verzameling bezat, geografie en architectuur, humanisme. Het allermooiste is wel het "Liber amicorum" dat het privé leven van de student Rockox illustreert. Dit deed mij terugdenken aan mijn studenten "Codex", vol met tekeningen en opdrachten van medestudenten. Bij Rockox waren dit wel meer familiewapens en ook mooie dames in hun statieklederen. Dit wordt blad na blad in beeld gebracht. Ik vond er het familiewapen van "Nunnez", de geneesheer van Rockox en Rubens en auteur van werken over dietetiek en gekend als Nonnius, waarnaar de Antwerpse studiekkring betreffende de geschiedenis van de geneeskunde genoemd werd.

De catalogus, uitgegeven en geïllustreerd met vele kleurenreproducties formaat 22,5 x 22,5 cm en 188 blz. kost 19,50 Euro. De bezoekers krijgen een begeleidend boekje met beschrijving van alle tentoongestelde werken. Er is verder een schitterende audio-visuele presentatie "Rockox en zijn tijd" in een viertalige versie en duurt 25 minuten.

Maar er is nog meer

Een nieuw kunstboek over de collectie van het Rockoxhuis (in 1603 de Gulden Rinck genoemd). De eerste uitgave van 1995 met bijdragen van Karel Vanderhoecht, Frans Baudouin en Roger d'Hulst, wordt aangevuld met bijdragen van Hildegard Van de Velde en Ria Fabri en in een gans nieuw kleedje gestoken. Alle zalen worden getoond en alle voorwerpen worden uitgebeeld.

Dit prachtig geïllustreerd werk met formaat 24 x 30 cm en 190 blz. wordt te koop aangeboden aan 19,50 Euro.

R.d.B.

FOTOMUSEUM - ANTWERPEN (WAALSE KAAI)

1. PAUL SEAWRIGHT - FIELD NOTES

Eenzijds worden woestijnlandschappen uit Afghanistan getoond, niet de gekende “toeristische beelden”, maar leeg of bevuild door oorlogsmateriaal. Anderzijds zien wij vele beelden uit Belfast en andere Noord-Ierse steden, natuurlijk de achterbuurten, alles onderkomen, afgeleefd en niet onderhouden. Deze zijn daarbij nog het toneel van de wreedheden van een burgeroorlog, waar moord en brandstichting hoogtij vierden. Gelukkig zijn er ook enkele mooie natuurzichten tussen.

2. VERBODEN SCHUIN TE SCHIETEN!

Hier worden foto's over misdaad te Antwerpen (1930-1960) afgebeeld. De gerechtelijke documenten tonen nooit de misdaad, de misdadiger of het slachtoffer. Er is een mooi uitgegeven boek over deze beide tentoonstellingsdelen, met begeleidende tekst in Nederlands en Engels. Met formaat 28 x 24 cm en 127 blz., kost het 23,50 Euro.

3. BELGISCHE FOTOGRAFEN 1840-2005

Een boeiende tentoonstelling illustreert dit gegeven. Het gaat terug van de eerste beginjaren van de fotografie in ons land tot heden. 160 fotografen, breed en evenwichtig gekozen uit alle tijdvakken, stromingen en toepassingsgebieden. Intrinsieke kwaliteit stond voorop bij de keuze. Waren zij vernieuwend? Waren zij enig in hun genre? Hebben zij een tijdperk of richtlijnen bepaald? Maar ja, bij de rondgang van de tentoonstelling, zien wij, persoonlijk, vele bekende mensen: Fernand Khnopff, Stijn Streuvels, Ferdinand Buyle, Michel Seuphor, Paule Pia, Willy Kessels tot René Magritte. Zeker een bezoek waard.

De catalogus, natuurlijk vol foto's en met het curriculum van de kunstenaar, uitgegeven door Ludion, met formaat 18 x 24,5 cm en 320 blz. kost 24,50 Euro.

Paule Pia

R.d.B.

~ ~ ~

LA BELGIQUE VISIONNAIRE BELGIE

C'est arrivé près de chez nous.

Dit staat op de cover van de catalogus van deze tentoonstelling, met nog de Belgische driekleur als versiering. De teksten zijn in beide landstalen met het Frans eerst. Dit is toch normaal in België, waar de franstaligen 62% van de bevolking uitmaken, en Wallo-Bruxelles voor 80% van het bruto-nationaal inkomen zorgen ...

Varken - Wim Delvoye

Als toonbeeld van 175 jaar België, opgezet door een Zwitser, is het zeker minder dan niets en van de zgn. 25 jaar federalisme is er zelfs geen spoor. Jan van Hove schreef in De Standaard van 4 maart l.l.: "Vanaf nu kan het publiek terecht op een adembenemend overzicht van de kunst en de geschiedenis van België. De tentoonstelling is het mooiste geschenk dat dit 175-jarige koninkrijk kan krijgen". Ik wist wel niet dat mijn vriend Jan zo een stoute humor had! Het grote show-object bij het binnenkomen is een kettingmolen (geen paardenmolen) uit Oostenrijk, die 1/2 uur rechts (voor Vlaanderen?) en 1/2 links (voor Wallonië?) draait. Ook in de teksten van de catalogus is het duidelijk, de Belgische schilders zijn Magritte, Delvaux en Rops, Ensor mag er even bij. De Belgische literatuuropsomming telt alleen franstaligen, waar Claus ook even bij mag. Hier krijgen de franschrijvende Vlamingen natuurlijk een ereplaats zoals De Ghelderode en Maeterlinck.

Bij de Belgische Nobelprijswinnaars heeft men natuurlijk Corneel Heymans vergeten. In de muziek heeft ons vaderland niets gepresteerd, behalve Cesar Franck, een Duitser die even in Luik woonde, voor hij naar Parijs uitweek! De ultramodernen komen zeker aan bod bij Szeemann, en er zijn dan wel Vlamingen bij, zoals Jan Fabre, Panamarenko en Wim Delvoye. Gans de expositie is een aaneenrijging van speciale benaderingen die wel in de Dokumenta te Kassel thuishoren, maar niet op een zgn. historische tentoonstelling over 175 jaar België. De Zwitser uit Bern, Harald Szeemann werd ziek en stierf juist voor de opening. Hij was gekend als buitenissig en esoterisch, en dit krijgen wij te zien. In een vroeger interview sprak hij over België "een natie in zakformaat, een conflictrijk land ook, waar talen en cultuur volop botsen. Alleen al het begin vind ik zeer vermakelijk, met die operetterevolutie van 1830". Hier geef ik hem natuurlijk volop gelijk, maar zijn tentoonstelling in de "Bozar" is zeker niet gelukt. Achter de schermen - inlichters vertelden mij dat Szeemann het anders gewild had, nl. met het aan bod te laten komen van beide cultuursferen, maar dat hij teruggefloten werd.

Mijn besluit: het is een snerttentoonstelling, het was zeker de moeite niet waard voor een bezoek.

R.d.B.

ART NOUVEAU EN DESIGN 1830-1958

Jubelparkmuseum - tot 31.12.2005

Deze tentoonstelling wil een beeld scheppen van de vernieuwde en verjongende kunstgolf door architecten en designers op het einde van de 19de eeuw en hierdoor de grote bloei van het "Art Nouveau" en "Art Deco" in ons land en vn. te Brussel verwezenlijken.

Victor Horta, Henri Van de Velde, maar ook Hankar en later Victor Bourgeois en Huib Hoste, hebben nog verscheidene gebouwen achtergelaten. Men kan een geleide of een vrije rondgang hier langs maken en hiervoor is een handige folder en wandelkaart ter beschikking: "Brussel 2005-Wervelen in Art Nouveau". Deze is wel ook in het Nederlands (maar met alle adressen in het Frans) en dan alleen maar te verkrijgen bij Office de Promotion du Tourisme Wallonie-Bruxelles.

Een andere discriminatie, die 175 jaar België onderlijnt, is dat alle documentatie al in 2004 bij het hogergenoemd "Office", natuurlijk in het Frans, ter beschikking was en in het Nederlands, ook alleen daar, maar vanaf februari 2005.

Natuurlijk was er in de 19de eeuw reeds een zekere vernieuwing ingetreden dankzij de invloed uit Engeland met William Morris qua decoratieve kunst aan het Crystal Palace op de wereldexpo van Londen (1851) qua architectuur. In het zgn. Jonge België van na 1830 was toen nog een andere evolutie aan de gang. Vooreerst de Neo-Vlaamse renaissance met o.a. Henri Leys en zijn triomfbogen (1840), de beeldengalerij op de kleine Zavel (1890), het Vlaams Huis te Watermaal-Bosvoorde (1869), het Vlaams theater te Brussel (1884) en verscheidene kastelen. Maar ook openbare gebouwen werden heringericht, o.a. de Leys-zaal in het Antwerps en de gothische zaal in het Brussels stadhuis. Verder werd er "furore" gemaakt met de neogothiek, o.a. door Jean-Baptiste Bethume met het Caloen kasteel te Loppen (1863-1876). Natuurlijk waren deze gebouwen, de binnenhuisversieringen en de met prima beeldhouwwerken gedecoreerde meubelen eerder "archaïsch". Hiertegen kwam, ook in andere steden van Europa een reactie, met Otto Wagner en Jozef Hoffmann, die het beroemde Stockletpaleis bouwde en de "Wiener Secession" met o.a. de schilder Klimt. Maar ook was er Gaudi te Barcelona en de "Münchenen Werkstätte", waar Henry Van de Velde erg actief was. Bij ons kwam ook Le Corbusier vanuit Zwitserland zijn architectonische en stedenbouwkundige vernieuwingen brengen. Hierbij sluit zeker de invloed aan van het "Bauhaus" met o.a. Walter Gropius (de latere echtgenoot van Alma Mahler). Hier gaat glas en staal overheersen. En zo zal zich stilaan van-uit Art Nouveau (Jugendstil), na 1925 het Art Deco ontwikkelen, dat meer gelijnd en met duidelijk minder ornamentieke versieringen overkomt. De

tentoonstelling zelf toont vooreerst de neo-gothische en neo-rennaissance meubelen die men nog steeds als authentiek “antiek” op veilingen tracht te verkopen.

Daarna komen de verschillende meubelen van rond en na 1900, vn. stoelen en zetels. Er is natuurlijk ook textiel, keramiek en glaswerk (o.a. Val-Saint-Lambert) te bewonderen. Speciaal nog dit: er zijn twee unieke tafelserviezen tentoongesteld van Oscar Jaspers, de gekende expressionistische beeldhouwer. Deze gaf trouwens ook les in het Ter Kameren Instituut, opgericht door Henry Van de Velde.

De catalogus, ingedeeld en ingeleid volgens de chronologische perioden, is een interessant en goed geïllustreerd studiewerk door uitgever Lannoo voor de Nederlandse uitgave en Editions Racine voor de Fanse.

Met formaat 24,5 x 29 cm en 200 blz. kost het 29,95 euro.

R.d.B.

CARTOONS - Te Knokke-Heist - Laguna Hal tot 05.09.2005

Zoals ieder jaar verschijnt bij het Davidsfonds een mooi verzorgd kleurenboek met 130 cartoons die geselecteerd werden uit wel verscheidene duizende inzendingen uit een zeventig landen en van een negenhonderd cartoonisten. Het zijn één voor één lachmomenten, die ons allen genoeg doen, zeker ook onze patiënten in de wachtkamer. Kostprijs is 14,95 euro.

R.d.B.

**Na verdrukking
komt verheffing.**

VAN ENSOR TOT BOSCH

Vlaamse kunstcollectie - tot 11.09.2005

Paleis voor Schone Kunsten te Brussel

Onder de auspiciën van de Vlaamse Gemeenschap en zijn minister van Cultuur Bert Anciaux, trouwens ook verantwoordelijk voor Brusselse aangelegenheden, ging deze tentoonstelling door als samenwerkingsmodel van de drie belangrijkste kunsthistorische musea van Vlaanderen: het Groeningemuseum van Brugge en de musea van Schone Kunsten van Antwerpen en Gent. Wel 142 kunstwerken werden geselecteerd uit deze 3 instellingen, aangevuld met een tiental bruiklenen uit Europese musea. Er zijn echter topstukken, maar ook meer onbekende werken uit de reserve te bewonderen. Nu nog meer komt de verscheidenheid van de klemtoon van de kunstcollectie van ieder museum duidelijk aan het licht. Brugge met zijn Vlaamse primitieven en de 15de en 16de eeuw, Antwerpen met de barok (Rubens, Van Dijk, Jordaens) als zwaartepunt en Gent met de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw.

Het tentoonstellingparcours en de begeleidende catalogus zijn chronologisch en thematisch opgebouwd:

- I. Van Kapel tot kabinet. De vroege geschiedenis van het verzamelen in Vlaanderen.
- II. Van ambacht tot academie. Over kunstappreciatie en het groeiend aanzien van de kunstenaar.
- III. De bewogen tijd van de Franse bezetting.
- IV. Van revolutie naar museum: de actieve uitbouw van een collectie oude kunst.
- V. Ontwikkeling van de collectie eigentijdse kunst in de 19de eeuw.
- VI. Van museum naar wetenschappelijke instelling.

De tentoonstelling is wel de moeite om te gaan bekijken, zeker, maar ik wens wel enkele bemerkingen te maken. Over Bozar in plaats van Paleis voor Schone Kunsten, als verfransingsaffiche, schreven wij reeds meermaals. Maar op de persconferentie moesten de uiteenzetting van Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur en Brusselse aangelegenheden en deze van de tentoonstellingscurator Till-Holger Borchert (conservator Groeningemuseum) vertaald worden voor de ééntalig-franstalige Belgen. Te meer dat alles onder de auspiciën (en sponsering) van de Vlaamse regering staat. En nog erger: al de aanduidingen waren drietalig met eerst het Frans, dan Nederlands en dan Engels, de Duitstalige Belgen zijn zelfs vergeten. Verscheidene Vlaamse journalisten uitten hun klachten hierover.

Er is een catalogus, formaat 23 x 28cm en 192 blz. in het Nederlands door het Davidsfonds en in het Frans door het Mercatorfonds uitgegeven. Op de tentoonstelling kost deze 25 Euro en in de boekhandel 30 Euro.

R.d.B.

ADVERTENTIE

Boekbesprekingen

DOKTER PAUL JANSSEN - PIONIER IN FARMA & IN CHINA

Geerdt Magiels

Juist vier dagen voor zijn plots overlijden te Rome, vroeg Paul aan zijn vriend, de bioloog en wetenschapsfilosoof Geerdt Magiels een boek te schrijven over de geschiedenis van zijn farmaceutisch bedrijf en over het pionierswerk eind jaren zeventig in China. Voornamelijk zijn trouwe ploeg van naaste medewerkers, Vlamingen en Chinezen, moesten aan bod komen, met als centrale figuur Joos Horsten. Het Chinaavontuur wordt nauwkeurig in het boek verteld. Hoe Paul er toevallig heen gaat (1970), er vriendschap sluit met Ma Haide, de persoonlijke arts van Mao en vindt dat hij er iets kan tot stand brengen. Het eerste samenwerken met een klein bedrijf te Hanzhong en de bouw van een grote fabriek te Xitan. De deelnemers aan de eerste VGV-Chinareis in 1986 zullen zich nog wel de in opbouw zijnde gebouwen herinneren. Maar het boek handelt natuurlijk ook over de geschiedenis van het bedrijf te Beerse. Hoe Paul Janssen zijn moleculen vond, hoe hij zijn medewerkers uitkoos en alzo een massa prima producten op de farmaceutische markt bracht: Perdolan, Reasec, Fentanyl, Palfium, Haldol, Daktarin, Vermox, Immodium, Motilium, Hismanal, Sporanox, Alfentoniol, Reninyl. Dat hij voor al deze verwezenlijkingen tientallen huldiging en doctores Honoris Causa moest ondergaan, hoort daar natuurlijk bij! Lees het boek, het is erg boeiend. In dit artikel wil ik enkele andere aspecten van Paul en zijn familie benadrukken. Bekend is wel dat zijn vader huisarts was te Turnhout, maar minder dat hij voorzitter is geweest van de Kempische Geneeskundige Kring, onderdeel van het vooroorlogse AVGV. Dat hij later de farmaceutische producten van de Hongaarse firma Richter distribueerde en dat Paul zijn eerste stappen in de chemie zette in dit kleine labo van Richter-België is ook wel gekend. Ik herinner mij nog steeds de grote groene poort aan het station te Turnhout. Mijn persoonlijke vriendschap met Paul heeft er toe bijgedragen dat hij het VGV steeds gesteund heeft. Zo werden de mooie uitnodigingen voor de algemene ledenvergaderingen er ontworpen en gedrukt, toen tweemaal per jaar. Persoonlijk zorgde Paul ervoor dat ik op mijn Zuid-Afrika reis (1977) met de hoofd-veearts van het Krügerpark mocht meerijden in een wilde achtervolging o.a. van een olifantmannetje om deze te schieten en te verdoven met het Janssenanestheticum Fentanyl. Zo kon hij geringd worden en na 30 minuten ontwaken. Ander facetten, die weinig belicht worden zijn zijn interesse in kunst en zijn moderne kunstenaars-vrienden, die hij in de zeventig en tachtiger jaren met een grote tentoonstelling in het licht stelde, zoals Pol Mara en Octave Landuyt, en ook zijn persoonlijke kunstverzameling

(vn. etnografie), die hij met zijn vrouw Dora Arts, opzette. Ook speelde Paul goed piano en luisterde hij hiermee zijn privéfeestjes op. Graag nog enkele speciale feiten, zoals Reasec dat mee op de maan mocht landen; het terracottaleger van Xitan dat van schimmelaantasting kon gered worden en de reuzepanda's die van hun wormen verlost werden, dankzij de Janssen's producten. Als dank mochten toen (1985) 2 mooie panda's 6 maanden in de Antwerpse Zoo verblijven!

Het boek brengt ons het vlotlezend verhaal over een pionier van de geneeskunde en de farmacie in ons land en in China, die voor honderden, meestal hooggeschoolden, een werkterrein heeft geschapen en de mensheid met zijn schitterende medicamenten een grote dienst heeft bewezen. Met formaat 15,5 x 23,5 cm en 280 blz. kost dit, met vele zwart-witte foto's geïllustreerd boek, door de uitgeverij Hautekiet verzorgd, 19,95 Euro.

R.d.B.

Historische nota

Armeniërs - De vergeten genocide

Negentig jaar geleden (1915) werden 1,5 miljoen (Christen) Armeniërs dor de zgn. "Jonge Turken" vermoord, hun steden en dorpen platgebrand en de rest over de Araratberg verdreven.

Nu bestaat Armenië terug als staat, die ik in 2001 samen met Georgië bezocht.

In de hoofdstad Yerevan staat als aanklacht het Genocide Memorial: sober en indrukwekkend.

Turkije wil deze volkerenmoord niet toegeven. Ondanks, de vervolging en uitmoording van de Koerden en de bezetting van Noord-Cyprus, wil Turkije wel tot de Europese Unie toetreden !!!

R.d.B.

EENZAME HOOGTE - KLIMMEN NA BORSTKANKER

Katelijne Van Heukelom (1961)

De auteur van het boek is eveneens de initiatiefneemster van het ganse experiment en begeleidde het hele team van de expeditie "Beyond the White Guard". Katelijne, die ik sedert haar geboorte ken, getrouwd en 2 kinderen, werkt voor Radio 1 en is gepassioneerd voor extreme natuur. Zo nam zij deel aan een driemaandlange onderzoekstocht op Antarctica. Stammende uit een familie met vele borstkankergevallen, werd bij haar na allerlei onderzoeken, de kankerdiagnose vastgesteld.

Na deze onheilsgevoelens vond ze het een noodzaak om te bewijzen dat de behandeling van een kanker niet noodzakelijk het einde van alles moet zijn. Zou men b.v. geen berg gaan beklimmen? Nu ja, maar waar? Het werd de Aconcagua (6995 m.), de hoogste berg van Zuid-Amerika. Het idee groeide bij de Vereniging tegen Kanker en een doelgroep ontstond om het avontuur te wagen. Katelijne Van Heukelom selecteerde vrouwen uit Finland, Denemarken, Duitsland, België, Frankrijk, Luxemburg en Schotland. Zij zorgde ook voor de TV-medewerking en de nodige sponsoring. De beschrijving van deze selecties vertellen hoe elk borstkankerpatiënt een andere benadering en overheersing van de kwaal ondergaat en zich door het bergbeklimmingsavontuur terug boven alle kwalen wilde verheven voelen. Na de selectie kwamen deze dames samen om in de Zwitserse Alpen een trainingsweekeinde door te maken. Dit was goed, en als psychische voorbereiding, en om de teamgeest te testen.

Erg interessante menselijke grote en kleine reacties worden aldus beschreven. Maar nog meer zal de eigenlijke beklimming van kamp naar kamp en het uiteindelijk bereiken van de top, de spanningen van de groep illustreren. Dit laatste wordt verteld volgens het dagboek van een Finse en een Deense medeklimster. Dit vlotzend verhaal van sterke vrouwen die de strijd tegen kanker niet opgeven, is zeker aan te bevelen aan vele van onze patiënten die met de kankerdiagnose en behandeling geconfronteerd worden. Deze Houtekietuitgave, met vele zwart-wit foto's van de expedities, met formaat 14 x 22,5 cm en 198 blz. kost 16,95 Euro.

R.d.B.

~ ~ ~

NA ZIJN THEATERMONOLOGEN SCHRIJFT BERT POPELIER DICHTBUNDELS MET EEN GESCHIEDKUNDIG THEMA

Verscheidene malen hebben wij de theatermonologen van Bert Popelier in Periodiek besproken. Ter gelegenheid van tentoonstellingen over onze Vlaamse schilders, zorgde Bert ervoor dat deze opgefleurd werden met een monoloogvoorstelling over en van de schilders, door ofwel Karel Vingerhoets, Herbert Flack of Tine Verhaert.

In 1994 - Ensor op hoge poten.

In 1996 - Leon Spilliaert, mijn vreemde naam.

In 1999 - De brief van Wouters.

In 2002 - De welgezinden van Permeke.

In 2003 - Het testament van Augustine over Van Mieghem.

Nu zullen wij de geschiedkundige onderwerpen bespreken.

1. 1999 - Het convivium van Jacobus Edelheer

De rechtsgeleerde Jacobus Edelheer (1597-1657) ontving zijn vrienden in zijn buitengoed te Deurne, nu Sterckshof, zilvermuseum. Behalve lekker eten, geïnspireerd door de schilderijen van Frans Sniijders, zal hij zijn gasten als humanist over zijn stad, kunst, godsdienst en economie, en ook over vriendschap onderhouden.

2. 2000 - Libellus ad Carolum, de Spotlijster en de Keizer

De Spotlijster grijpt terug naar het pamflet dat Adriaan Gillis, secretaris aan het Hof van de landvoogdes schreef. Aanhanger van de "Augsburgse confessie" geworden, moet hij dan ook in 1554 onderduiken. Dit schotschrift tegen kerkcorruptie en tegen de inquisitie en de plakaten van de keizer, worden door Bert Popelier in sprankelende verzen gezet.

3. 2004 - Het beleg van Oostende (1601-1604)

Waar landvoogd Albrecht zijn tanden op stuk beet en maar na hulp van Spinola, de "Staatsen" tot overgave kon dwingen. Er verscheen hierover een historisch werk "De val van het Nieuwe Troje" bij het Davidsfonds en werd in Periodiek nr. 6/2004 besproken.

Deze benadering der feiten gezien door de bril van de soldateska, wordt ons door Bert Popelier in verzen verteld, nl. hoe alles toen waait en draait in dit deel van de zuidelijke Nederlanden.

Tot slot wel dit. De uitgeverij Pandora heeft al deze "Popelier broedsels" erg mooi, zeer mooi uitgegeven. Zowel de letter, de druk, de illustraties zijn meer dan prima. Alles is nog verkrijgbaar bij Pandora. De theatermonologen kosten 25 euro, de geschiedkundige publicaties 20 Euro.

Tel. 03/233 87 70

R.d.B.

HONDERD HUIZEN AAN DE GROTE MARKT TE ANTWERPEN

Vijf eeuwen bewoningsgeschiedenis - Dr. G. Asaert, ererijksarchivaris

In deze belangrijke en omvangrijke uitgave wordt een groot deel van de geschiedenis van de sinjorenstad uitgediept. Zoals in alle grote steden speelde zich ook in de voorbije eeuwen het openbaar leven, vn. rond het stadhuis en de Grote Markt af. De bronnen gaan terug tot omstreeks 1400 en zo wordt een overzicht geboden van alle huizen die ooit op de Grote Markt van Antwerpen hebben gestaan, ook de afgebroken panden komen aan bod. Maar niet alleen terug naar de oudste versie van de huisnaam en hun latere varianten, de nauwkeurige beschrijving en de ligging van het pand, ook de historie van het huis met de lijst van de successieve eigenaars worden vermeld. Want in deze studie wordt sterk de nadruk gelegd op het verhaal van de eigenaren en andere bewoners. Hoe was hun gezinssituatie, hun beroep en hun sociale status? De Antwerpse Grote Markt, waar mooi gerestaureerde gevels van de patriciërshuizen het monumentale stadhuis omarmen. Dit stadhuis leerde ik cultuurhistorisch in mijn jeugd jaren kennen als het "mooiste Renaissance gebouw" ten noorden van de Alpen. Vele grote en kleine historici hebben met Dr. Asaert en het stadsarchief samengewerkt om dit gigantisch onderzoekswerk tot een goed einde te brengen. Terloops wens ik een ander historisch werk van Dr. Gustaaf Asaert te vermelden: "1585, De val van Antwerpen" dat in Periodiek nr. 4/2004 besproken werd. Dit monumentale kunst en wetenschappelijk boek wordt ons gebracht door Waanders Uitgevers/Stadsarchief Antwerpen en met distributie door Agora uitgeverscentrum (Aalst-Erembodegem), uitgevoerd in een fraai linnenband met stofomslag. Met formaat 30 x 26 cm, 448 blz en 194 zwart-wit illustraties, kost dit 75 Euro. R.d.B.

HET VERLEDEN VAN STEDEN

4000 jaar bouwen en verbouwen in Europa

Honoré Rottier

Deze historicus en stedenbouwkundige maakt in dit boek een meesterlijke synthese van vier eeuwen stedenbouw in Europa. Met Knossos (Kreta) als vertrekpunt bezoeken wij Athene, de Etrusken en Rome en de middeleeuwse steden, meestal met kleine straten en steegjes in een wirwar kronkelend. Dan volgt de barok en de renaissance met Italië en vn. het Vaticaan als toonbeeld, maar waar Antwerpen niet te achter bleef. Wij krijgen vestingssteden zoals Scherpenheuvel, waaiersteden zoals Karlsruhe, nieuwe stadsgedeelten

zoals Place des Vosges te Parijs. Met de industriële opmars van de 19de eeuw komen geplande arbeiderswijken zoals Le Grand Hornu bij Bergen. In de overgrote steden zoals Parijs en Londen trachtte men deze ophoping van krotwoningen tegen te gaan door de zgn. tuinsteden in de periferie op te richten. Ook in Amsterdam trachtte men een goede oplossing te vinden met een functionele stad "Bijlmer" te bouwen. Maar nu is deze site een toevloed van allochtonen en illegalen geworden.

Deze arbeiderswoningen werden soms juist naast het fabriek gebouwd, en ondergingen ook als eersten en ergsten de schadelijke chemische invloeden, zoals door het kwik naast de Union Minière te Hoboken. Maar in onze meer moderne tijden kennen wij grote stedenbouwkundige vernieuwingen bv. door Hausmann te Parijs of op impuls van Leopold II stukken van Brussel tot in Tervuren. Later kennen wij de verwezenlijkingen en plannen van Corbusier, die ook de Antwerpse Linkeroever wou volbouwen. Hier wil ik even de vijftig-zestiger jaren en onze steden in herinnering brengen, waar wij te Antwerpen erg onsierlijke betonnen hoogbouw kregen en waardevolle, middeleeuwse, ook uniek houten huizen werden gesloopt om ze in Bokrijk onder te brengen. Maar op vele plaatsen in de wereld schieten de wolkenkrabbers, al dan niet in glas uit de grond. Zelfs Peking hebben wij geheel van gedaante zien veranderen.

Dit boek geeft ons een synthese van de stedenbouwkundige evolutie van Europa met vele foto's van gebouwen, pleinen, stadsgezichten en plannen. Met 295 blz. en formaat 16,5 x 24 cm, kost deze Davidsfondsuitgave 19,95 Euro. R.d.B.

KELTEN EN DE LAGE LANDEN

Herman Clerinx - Beheerder van het Belgisch Genootschap voor Keltische Studies

Van de auteur besprak ik reeds in Periodiek nr. 6/2002 zijn werk "Kathedralen uit de Steentijd", ook een Davidsfondsuitgave. Samen met de oude Grieken, de Romeinen, de Germanen en het Christendom, stonden de Kelten aan de wig van onze Westerse beschaving. Tijdens de late Bronstijd en de vroege IJzertijd ontstond deze beschaving, die in twee opvolgende delen kan onderscheiden worden: de Hallstadt periode (bij Salzburg) en iets later La Tène periode (bij Neuchâtel).

De eerste kan men als een uitgesproken krijgscultuur beschouwen, met vooral abstracte, geometrische motieven. De Tweede zal door zachte, vloeiende vormen en realistische motieven gekenmerkt worden. Na de urne-veldcultuur van de eerste bewoners der lage landen kwamen de Kelten onze streken bewonen. Zij waren reeds langs midden Europa getrokken en onderhielden erg goede handelsbetrekkingen met gans het toen gekende continent. Hoe staat het met hun taal? Zijn er overblijfselen in onze, Germaanse, taal? Vinden wij meer sporen dan bij het verlatijnste Zuiden:

Frankrijk, Roemenië? Wat weten wij over de oude Keltische talen (Kelt-Iberisch, Galatisch en Gallisch) of over de moderne Keltische talen zoals Gaelic (Iers en Schots), Welsh of Bretons. Kenden de Kelten een specifiek alfabet? Zeker het Ogam (streepjesschrift + steno). Er zijn echter weinig overblijfselen en wij kunnen het praktisch niet ontcijferen. In onze streken, zowel Nederland als Vlaanderen zijn er sporen van onze Keltische voorvaders te vinden, maar nog meer in de Ardennen met de erg specifieke hoogteversterkingen en de befaamde "murus Gallicus" van Caesar. Deze laatste wordt door de auteur wetenschappelijk op zijn plaats gezet wegens de onjuiste berichtgeving o.a. over de "Belgae" in zijn "De Bello Gallico". In Ierland zien wij nog de meeste overblijfselen van deze cultuur, o.a. te Newgrange en Tara. Maar is het zo mooie Ierse of Keltisch Kruis wel van de Kelten, wie richtte Stonehenge op?

De auteur bespreekt vele sagen en mythen van deze volkeren en stelt vragen bij Merlijn, Perceval, King Arthur, Tristan en Isolde. Het vlot lezend boek leert ons een deel van onze minder goed gekende voorvaderengeschiedenis en kunst. Met formaat 16,5 x 24 cm en 290 blz. kost dit garengenaaid werk, vol foto's, 24,95 Euro. R.d.B.

GROTE RITUELEN IN DE WERELDGODSDIENSTEN

De auteurs zijn Bert Broeckeaert en Isabelle Van den Hove, met foto's van Patrick De Spiegelaere en Wouter Rawoens.

Dit boek sluit aan bij de tentoonstelling "Wereldreligies" over geboorte, huwelijk en dood, die doorgaat van 24.03 tot 01.07.2005 in het Museum van de Vlaamse Minderbroeders in Sint-Truiden. Na een inleiding over de wereldreligies: Jodendom, Christendom, Islam, Hindoeïsme, Sikhisme, Boeddhisme en Ortodoxie, worden huwelijk, geboorte en uitvaart bij deze godsdiensten in detail beschreven en met foto's geïllustreerd. Ze worden ook onderling vergeleken: wat is er gemeen, in wat onderscheiden deze zich.

Al deze theoretische beschouwingen worden gekleurd met eigentijdse gebeurtenissen in België en Nederland en met de neerslag van tientallen interviews en gesprekken wordt dit voor ons wel erg actueel. Wij kunnen alzo deze grotere en kleinere godsdiensten leren kennen uit gegevens van hun oorsprongland (bv. Indië, Japan, Israël), maar ook hun inplanting in ons land, het aantal geloofsgenoten, hun organisaties enz. Wij moeten daarom wel niet akkoord gaan met al hun specifieke gebruiken, zoals de sluikslachten of het hels autolawaai bij een huwelijk van onze ex-allochtonen. Bij onze meer en meer multiculturele en multigodsdienstige omgeving, is het zeker interessant deze geloofsbelijdenissen iets beter te kennen en hun gebruiken bij de grote gebeurtenissen van een mensenleven beter te begrijpen.

Deze interessante Davidsfondsuitgave, formaat 24 x 24 cm en 160 blz. kost 22,50 Euro en is zeker aan te bevelen.

R.d.B.

EEN ANDER IERLAND

Ron Langenus

Enkele maanden geleden reisde ik 3 weken Ierland rond als zeer geïnteresseerde toerist. Het is een mooi land qua natuur, goed verzorgd en vol, ja echt vol bloemen. De overblijfselen van oude beschavingen vullen werkelijk het landschap met dolmen, keltische kruisen en ronde torens, prachtig middeleeuwse goed herstellende "ruïnes", kerken en kloosters, maar ook schitterende kastelen in paladiaanse stijl met grote parken en dan nog erg speciale Ogham stenen.

Keltisch kruis

Natuurlijk stoort ons de scheiding tussen Noord en Zuid Ierland en staan wij als Vlaams nationalist aan de zijde van de vrije Ieren, zoals wij de Catalanen, de Basken, de Koerden en de inwoners van Irian Jaya (N. Guinea) of ex-Indonesië mentaal ter zijde staan. Wij bezochten natuurlijk de streek waar Willem III (van Oranje !) in 1690 bij de Boyle rivier de katholieke Ieren versloeg en de weg vrij maakte voor de Engelse "Lords" overheersing en onderdrukking. Zo wenste ik niet te overnachten in Drogheda, de stad door Cromwell uitgemoord in 1649. Het stemde mij te droevig.

Nu ja, hierover kan men in ieder reisgids wel iets lezen, maar dit boek toont wel een ander Ierland, dank zij Ron Langenus, die wel dertig reizen doorheen dit land ondernam. Hij reist van streek naar streek en toont ons kleinere, niet minder interessante plaatsen, waar de gewone toerist wel niet langs komt.

Maar het echt speciale is wel dat "Ierland binnen buiten" bekeken wordt, ter plaatse, met verhalen verbonden met elke streek. Hij reist zgn. samen met allerlei bekenden, die met bonte verhalen samen met rake foto's de reis kleuren.

Zo wordt veel verbonden met de laatste tijden: hongersnood (1845-48) en de massale uitwijking naar Amerika, de Paasopstand in 1916 en zijn nasleep, de blijvende verdeeldheid en de wederopstanding van dit doodarme land tot één van de beste van het huidige Europa, dank zij de EEG-hulp. Hier zouden onze zuidelijke landgenoten in de leer moeten gaan. Zo zouden ze de "Vlaamse aalmoezen" niet meer nodig hebben.

Dit interessant Davidsfondsboek, dat leest als een roman, met formaat 16,5 x 24 cm., en 310 blz. kost 29,50 Euro

R.d.B.

VROUWEN IN DE VLAAMSE BEWEGING

Een Davidsfondsuitgave door Frans Van Campenhout

Deze historicus schreef tientallen monografiën over Nederlandse en Vlaamse auteurs en ook verscheidene werken in verband met de Vlaamse Beweging en zijn grote figuren. Zo kwamen Edgar Lehembre (zie Periodiek nr. 2/2003) en Edgard Delvo (zie Periodiek nr. 4/2003) aan bod. Nu gaat zijn boek over meisjes die opgroeiden in de Vlaamse Beweging en er een grote rol in speelden. Midden 19de eeuw was er een grote roep bij de Vlaamse Beweging om ook meisjes een vorming te geven. Maar ja, in de pensionaten en “goede” scholen gebeurde alles in het Frans en Vlaamse studiekringen bestonden niet. In de jaren dertig groeide dan op vele plaatsen een Nederlandstalig verenigingsleven voor vrouwen en meisjes.

Allerlei organisaties ontstonden, Katholiek en Vlaams, Vlaams-nationaal, Vlaams en Diets. Wij kunnen meemaken hoe deze Culturele verenigingen, politiek geëngageerd werden en in de oorlog half en half of volledig collaboreerden met de Duitsers en het Nationaal-socialisme. De auteur beschrijft deze verscheidene facetten aan de hand van een zestal gekende figuren uit de interbellum en de oorlogsjaren.

1. **Line Lambert** (1907-2005) huwde Jozef De Belder (1912-1981), journalist. Zij was zelf letterkundige en leidde de Dietse meisjesbeweging, maar evolueerde, samen met haar echtgenoot, naar een uiterste De Vlag-visie.

2. **Jetje Claessens** (1912-1995) was een nichtje van Camille Huysmans. Ondanks haar Franstalige opleiding, was ze Vlaamsgezind en werd lid van de Vlaams nationale vrouwenbond en in 1940 de leidster van de Dietse Meisjesscharen en werkte er samen met Dr. Lehembre, de jeugdleider van het VNV. Zij kreeg de doodstraf en bleef 15 maanden in de dodencel. Maar Huysmans kon de executie uitstellen. Na haar vrijlating week ze uit naar Argentinië.

3. **Magda Gravez-Haegen** (1900-1992) was de echtgenote van Dr. Hilaire Gravez die voor de oorlog een leidende figuur was in het A.V.G.V. en VNV-senator. Zij was zelf actief in de Aalterse gemeentepolitiek en had de leiding van de Vlaamse Nationale Vrouwen (deel van het VNV), maar ging in de oorlog de De Vlagtour op.

4. **Jet Jorssens** (1919-1990) was jeugd- en vrouwenleidster, erg pro-duits, werd maar mild gestraft en kon nadien een geslaagde come-back maken als romancière met meestal repressieverhalen.

5. **Odile Maréchal-Van den Berghe** (1881-1956) leidde het Vlaams Nationale Vrouwenverbond.

6. **Jeanne De Bruyn** (1902-1975) Vlaams-Nationale film- en literatuur-recensente.

Het boek levert zeer veel gegevens over deze moeilijke oorlogs- en naoorlogstijden. Met formaat 14,5 x 21 cm, 224 blz. en 47 illustraties, kost het werk 20 Euro en is te bestellen bij Groeninghe uitgeverij, Belfaststraat 12, 8500 Kortrijk, tel 056/22 40 77, fax 056/22 82 86

R.d.B.

MARX IN BRUSSEL (1845-48)

Van de historicus Edward de Maesschalck, programmaadviseur bij Canvas, bespraken wij reeds in Periodiek nr. 2/2004 zijn boek "Overleven in revolutietijd". Nu krijgen wij een uitvoerig beeld over de filosoof Carl Marx en zijn driejarig verblijf te Brussel. Carl Marx en Friedrich Engels, twee Duitsers, zullen de grondleggers worden van de revolutionaire communistische levensbeschouwing. De weerslag hiervan is in de 20ste eeuw enorm groot geweest, denken wij maar aan het 70-jarig Sovjetrijk en het blijft nog in onze eeuw op vele plaatsen in de wereld nasidderen. Maar dit studiewerk tot hervorming van de maatschappij wordt in dit boek ingebed in het dagelijks leven van deze bannelingen en hun vrienden. Wij zien Carl opgroeien in Trier in een welstellend Joods gezin, student worden te Keulen en Berlijn, gedichten schrijven, verliefd worden op een meisje van hogere adellijke stand, om er later mee te trouwen. Na zijn promotie als doctor in de filosofie, zal hij de leer van Hegel verder zetten in een richting tot omvorming van de maatschappij, o.a. met zijn geschriften als hoofdredacteur van een liberaal-voortuitstrevend dagblad "Rheinische Zeitung" te Keulen. Na enige tijd wordt dit echter door de Pruisische censuur verboden en zo zal Marx naar Parijs trekken. In deze wereldstad, zal hij o.a. het salon van gravin d'Agould frequenteren, maar ook allerlei geestesgenoten ontmoeten en met hen zijn nieuwe ideeën verspreiden. In Parijs leefden toen wel 125.000 Duitsers en zij hadden zelfs een eigen democratisch tijdschrift "Vorwärts" waar Marx zal aan medewerken. In de ogen van Pruisen maakte hij het te bont zodat de Franse overheden hem de deur wezen. Zo belandt hij met zijn gezin in Brussel. Kort daarop komt de ook uitgewezen Engels hen vervoegen. Zo begon hun vriendschap en samenwerking die de grondslag zal leggen voor de wereldrevolutie. Het is dan ook de meest productieve periode van Marx, die zal uitmonden in "Het Communistisch Manifest" (1848). Dankzij allerlei citaten uit brieven en geschriften, kunnen wij iedere evolutie volgen en ook zijn contacten met medestaanders en minder gelijke linkse geestesgenoten in België, Engeland, Frankrijk en Duitsland. Maar in dit boek, dat hierdoor erg vlot leest, beleven wij ook de kleinere dingen van zijn leven met zijn gezin en vrienden, waar v.n. de geldnood centraal staat en wij het bewogen liefdesleven van enkele van zijn vrienden meemaken.

Deze Davidsfondsuitgave, gebrocheerd met formaat 16,5 x 24 cm en 200 blz. kost 22,50 Euro. R.d.B.

18 jaar

EEN RECHTER SPREEKT

De onthullende memoires van een assisenrechter Edwin Van Fraechem

Na 52 assisenzaken als voorzitter spreekt hij, als eerste, openlijk over het reilen en zeilen in de justitiewereld. Wat weten wij nog over het proces Andros Pandy, Karel Van Noppen of Mark Dutroux. Van Fraechem diept boeiende dossiers op uit het verleden, en getuigt daarbij over de eenzaamheid in zijn revolte tegen het "establishment".

Want onder zijn toga bleef hij boven alles een man met een warm hart voor de zwakkere medemens. Wat hem niet altijd in dank werd afgenomen. Wie is de

opdrachtgever bij de moord op veearts Karel Van Noppen? Welk zijn de motieven bij vele moorden, wordt er soms gedood voor de kick? Zit er ook een mens achter een moordenaar? Wat is de rol van de onderzoeksrechter en dat van de advocaat? Vele scherp uitgesproken standpunten worden in het publieke debat geworpen, maar al bij al, is dit een warm en toegankelijk pleidooi tegen de ivoren toren van de Belgische magistratuur en heel duidelijk ook voor het behoud van het assisenhof als echte volksjury. Deze Davidsfondsuitgave is al aan zijn derde druk en zeker een vlotlezend boek. Gebrocheerd, met 192 blz. en formaat 14,5 x 26 cm en kost 15,95 Euro.

R.d.B

DE BELGISCHE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Patrick Develtere - Docent KUL - Een Davidsfondsuitgave

In dit boek worden verscheidene aspecten behandeld. Vooreerst wordt verteld hoe de westerse wereld gestalte geeft aan ontwikkelingshulp en nu ontwikkelingssamenwerking in hun vroegere kolonies. Na 1925 komt de Volkerenbond (Genève) en na 1945 de UNO met zijn conferenties, verslagen en verordeningen.

Hoe werd dit toegepast door de ex-koloniale mogendheden? Er zijn duidelijk twee tegengestelde richtingen: vooreerst de Britse met hun indirect bestuur en de Franse, die met hun Jacobijnse traditie een echt centralisme nastreven. België gaat, zoals steeds, eerder bij de Franse zienswijze aanleunen, maar toch, zijn er wel drie polen waar alles op steunt: de staat, de missies en de grote maatschappijen (o.a. de Société Générale).

Heel interessant is wel dat de federale beleidsverantwoordelijken voor ontwikkelingssamenwerking grotendeels in francophone handen geweest is, zeker de eerste twintig jaar na de onafhankelijkheid in 1960. Dit is trouwens ook en tot op heden het geval met de sociale zekerheid, en hier dan nog steeds door dezelfde politieke partij. Wij krijgen in dit studiewerk een historisch overzicht en goed gedocumenteerd verloop van de moeilijkheden van de Belgische overheden met o.a. het Mobutoeregime in Congo, maar ook in onze ex-mandaatgebieden Ruanda en Burundi en de strijd tussen Tutsi's en Hutu's aldaar. Natuurlijk zijn er heel wat beschouwingen over de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking dat zgn. geregeld werd in 2000 door het Lambermontakkoord. De bezwaren, de positieve redenen, en ook de unitaire tegenwerking worden uitvoerig aangekaart. Het is zeker nog niet volledig geregeld en daarom kreeg Vlaanderen het nog eens als geschenk om de slechte toegevingen bij de splitsing van Halle-Vilvoorde, te vergoeden!

Maar toch kan men vaststellen dat zelfs de Waalse regering reeds allerlei eigen ontwerpen heeft opgestart en dat op universitair niveau een afbakening der interesse-gebieden tussen VLIR en de CIUF is uitgewerkt. Maar het boek bevat ook vele statistieken over de NGO's, hun werking, de giften van Belgen en andere Europeanen aan deze organisaties, aan welke landen dit gebeurt enz. Voor de geïnteresseerden zeker een leerrijk naslagwerk, dat met formaat 14,5 x 22 cm en 317 blz. 19,95 euro kost.

R.d.B.

MUZIEKLEVEN IN VLAANDEREN

COFENA - Seizoen 2005-2006 - Bestaat al 50 jaar en dit zonder staats-subsidies !

Vrijdag 21 oktober 2005

Westdeutsche Sinfonia - o.l.v. Dirk Joeres
Met het Philharmonisches Jugendchor Dresden

Maandag 14 november 2005 (Jubileumconcert)

Vlaams Radio Orkest - o.l.v. Yoel Levi
Vlaams Radio Koor - Francois-Frédéric Guy, piano

Maandag 5 december 2005

Staatssymfonieorkest van Litouwen - o.l.v. Gintaras Rinkevicius
Mikhail Ovrutsky, viool

Donderdag 26 januari 2006

Nationaal Orkest van België - o.l.v. Eri Klas
Jean-Claude vanden Eynden, piano

Vrijdag 10 februari 2006

Orchestre Philharmonique du Luxembourg - o.l.v. Bramwell Tovey
Chœur National du Luxembourg
Measha Brüggergosman, sopraan - Jan Irwin, Mezzo

Dinsdag 7 maart 2006

Klassische Philharmonie Bonn - o.l.v. Heribert Beissel
Wen-Yu Shen, piano

Inlichtingen, abonnementen en kaartenverkoop: tel en fax 03/232 70 08
5 dagen voor ieder concert: per e-mail info@confena.be

DE FILHARMONIE - 2005-2006

Bestaat 50 jaar

Het nieuwe seizoen met Philippe Herrewé als muzikdirecteur en Daniële Callegari als chef-dirigent biedt volle teugen muziek. Zoals steeds wordt er op vele plaatsen gemusiceerd, zoals de Bijloke te Gent, het PSK te Brussel, het Concertgebouw te Brugge, maar ook te Hasselt, Oostende, Roeselare, Leuven en in Nederland: Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Apeldoorn, Eindhoven, in Oostenrijk: Innsbruck, Wien. Maar het zwaartepunt blijft natuurlijk Antwerpen met concerten in de Elisabethzaal, de Singel, Elzenveld (Kamermuziek in de Kapel). Speciaal wens ik de 6 promenadeconcerten op zaterdagmiddag in de Elisabethzaal te vermelden. De muziekkeuze van klassiek tot modern met zelf "creaties" van jonge toondichters, is dus zeer breed opgevat met tientallen solisten. Voor het prachtige programmaboek en de abonnementen, kan men terecht op 0800-21036 of 03/213 54 20, of www.defilharmonie.be, of info@defilharmonie.be

Nog extra:

Dit seizoen is de componistendag in de Singel op zaterdag 19 februari 2006 aan Bela Bartok gewijd. Volgens Vlaams cultuurminister Bert Anciaux, zou de Filharmonie moeten fusioneren met het Vlaams Radioorkest en het orkest van de Vlaamse Opera: **Een drakenvoorstel !**

R.d.B.

VLAAMSE OPERA - PROGRAMMA 2005-2006

Is opera elitair? Slokt dit te veel geld op? Moet de Vlaamse gemeenschap alleen subsidiëren en de steden Antwerpen en Gent niet? En de laatste weken dan nog extra: moet het orkest van de opera afgeschaft worden, zoals minister Bert Anciaux voorstelt? Als operafan sedert mijn 17 jaar antwoord ik daar wel graag op. Natuurlijk is er een verschil tussen een opera van Verdi, "Houden van" of Nekka, ook qua publiek. Verder vindt een bepaalde jeugd (het elitair deel?) wel de weg naar de operahuizen van gans de wereld, dankzij veelal verminderde toegangsprijzen. Deze zijn natuurlijk wel duurder dan voor een filmvoorstelling. Dat de steden Antwerpen en Gent voor de gebouwen zouden instaan, zal zeker prima zijn. Nog een bemerking: de boekhouding van de Vlaamse opera klopt volledig, er zijn dus geen schulden, ondanks het feit dat deze maar de helft van de toelage van de Munt krijgt. Waarom trouwens? Na de jaren herstelling en verfraaiing te Gent, komt eindelijk de Antwerpse Opera aan de beurt en zo gaat deze voor 14 maanden dicht. De opvoeringen zullen in andere gebouwen gebeuren. Alle premières gaan door te Gent nadien te Antwerpen in de Singel, Roma (Borgerhout), Elckerlyc en Stadsschouwburg. Behalve lunchconcerten (in de Elsenveld-Kapel en opera Gent), recitals (in Singel en opera Gent) en symphonieconcerten, volgt hier de lijst der opera's:

1. Ariadne auf Naxos - Richard Strauss
2. Nabucco - Giuseppe Verdi
3. Semele - Georg Friedrich Händel
4. Die Lustige Witwe - Franz Lehár
5. De Toverfluit - Wolfgang Amadeus Mozart
6. Prova D'Orchestra - Giorgio Battistelli
7. Maria Stuarda - Gaetano Donizetti
8. Das Rheingold - Richard Wagner

Hiermede wordt in juni-juli 2006 in de opera te Gent (met gratis bus Antwerpen-Gent) bij de Wagner traditie van de KVO terug aangeknoopt. Zijn "Opus Magnum", het vierluik "Der Ring der Nibelungen" wordt gespreid over drie seizoenen.

Bestel het programmaboek en de abonnementen op nr. 070/22 02 02 of
www.vlaamseopera.be R.d.B.

TWEE NIEUWE CD'S VAN PHAEDRA

Reeds meermaals besproken wij uitgaven van de reeksen "Classics" en "In Flanders' Fields". Nu volgen er twee laatste uitgaven.

Joseph Jongen (1873-1953) - Twee Trios, door het Erard Ensemble.

Het ensemble, genaamd naar de beroemde Parijse klavierbouwer Sebastien Erard, die tussen 1851 en 1930 dit domein beheerste, brengt op zachte en beheerste toon deze kamermuziek van de Waalse toondichter, nl. zijn opus 10 (1897): Trio pour piano, violon et violoncelle, en zijn opus 30 (1907): Trio pour piano, violon et alto. Echt mooie kamermuziek.

Johannes Brahms (1833-1897) - Zijn drie "Violinsonatas" door Juki Hori (viool) en Hans Ryckelynck (piano)

Ontstaan in verscheidene scheppingperioden, geeft het dan ook de verschillende gemoedsgesteldheid van de componist weer. De eerste, de zgn. Regensonate - 1878 met zijn dromerige, lyrische aard en melanchonische ondertoon, maakt plaats voor een zonnige, liefvallige sfeer in zijn tweede sonate (1886). Zijn derde sonate (1888) is wel de meest dramatische, met donkere, getormenteerde, maar ook echt vurige delen. Het duo voert deze erg klassieke sonate's met veel gevoel en overgave uit. Deze cd's zijn natuurlijk in de normale handel te verkrijgen, maar ook te bestellen bij Luc Famaey, tel en fax 03/755 40 37 - luc.famaey@pandora.be - www.phaedracd.com. De prijs bedraagt 19 Euro, verzending inbegrepen. Hier kan men ook de ganse lijst der Phaedra-uitgaven, met vn. Vlaamse werken verkrijgen.

R.d.B.

CARL PHILIPP EMANUEL BACH (1714-1788)

Pieter Bergé - docent musicologie KUL

In de reeks Davidsfonds-Luistergids werden reeds verscheidene musicologische studies, meestal door Prof. Bossuyt, in Periodiek besproken. Nu komt een van de zonen van Johann Sebastian Bach aan de beurt, nl. Carl Philipp Emanuel. Deze briljante en eigenzinnige componist zal de overgang vormen van de barok naar het classicisme, met natuurlijk de "Sturm und Drang" van Glück ballet-pantomine Don Juan naar de Don Giovanni van Mozart. Carl Philipp leefde volledig in de muzikale cultuur van Noord-Duitsland want hij stond eerst in dienst van Frederik de Grote aan het Pruisische Hof en werd vervolgens cantor en Muziekdirector in Hamburg. Men kan zijn muzikaal oeuvre in verschillende stijlperioden indelen en het omvat vele werken, vn. voor klavier en klavierconcerto's als symfonieën en kamermuziek.

Deze studie, gebrocheerd, formaat 12,5 x 20,5 cm en 57 blz. kost 9,95 Euro en geeft hierover een mooi overzicht, samen met een perfecte achtergrond van de componist en zijn tijd. Het hoort bij "Sinfonie", een Eufoda CD nr. 1357.

Te bestellen bij het Davidsfonds te Leuven.

R.d.B.

In memoriam

DENIJS DILLE (1904-2005) - Een leven voor Bartók

Geboren te Aarschot, studeerde filosofie en theologie, werd priester gewijd en was leraar Frans. Zijn leven was volledig aan de muziek besteed en zo werd hij programmator aan het NIR en medeoprichter van de schoolradio. Zijn voorkeur ging naar de levende muziek van zijn tijd. Na een interview met de Hongaarse componist Béla Bartók, zal hij zich volledig aan diens muziek wijden. Na 1945 reisde Dille meermaals naar Hongarije, leerde er de familie Bartók en ook Zoltan Kodaly kennen, die hem vroegen het archief van Béla te ordenen. Deze opdracht kreeg hij nadien van de Hongaarse (communistische) regering. Eens op pensioen als leraar, ging Denijs Dille in Hongarije, nl. te Szentendr , het kunstenaarsdorp, wonen, waar ik hem verscheidene malen bezocht, zelfs met de Nonniusgroep in 1993. Hij schreef vele artikels en werken over Bartók en gaf er voordrachten over o.a. voor VGV-cultuur op 03.04.1981 in het Osterriethuis. Terug in ons land (1995) zal hij in 1996 het Béla Bartók archief in de Albertina te Brussel oprichten. Hierover verscheen een bericht in Periodiek nr. 2/2002.

P.S. Belangstellenden kunnen steeds contact nemen met het VGV-secretariaat. Over "leven en ziekten van Béla Bartók" gaf ik een voordracht voor de Nonnius-kring (Antwerpen) en de Jonckheere-stichting (Gent) en wil het graag nog op andere plaatsen doen.

CARL VANDEKERCKHOVE

22/02/1922 - 17/07/2005

Eredirecteur-Generaal van Rode Kruis Vlaanderen

Dankzij de werking van de Vlaamse Beweging langs het VAKV (Vlaams Aktiecomitee voor Volksgezondheid), werd in 1971-1972 de (Crois Rouge de Belgique) gesplitst. Binnen het Rode Kruis werkten voornamelijk Marcel Thienpont (Boom) en Dr. E. Mattelaere (Knokke) erg hard hiervoor en mijn goede vriend Carl zal dan de grote stoot geven.

Graag gedenken wij hem die onze samenwerking onderstreepte met zijn aanwezigheid op de viering van VGV 65-jaar jong in het Elzenveld te Antwerpen op 8 november 1987. R.d.B.

Dr. JAN DE BRUYCKER

Geboren te Roeselare op 20.12.1928 en te Oostende op 19.06.2005 overleden. Deze nijvere huisarts was een trouw VGV-lid.

Het bestuur betuigt zijn medeleven aan de familie.

R.d.B.

VGV-Cultuur

AAN TE RADEN

AMSTERDAM

Hemitage Museum - Venezia - Meesters uit St.Petersburg - tot 04.09.2005

ANTWERPEN

Museum voor Schone Kunsten

1. De allermooiste Spilliaerts uit het Museum van Oostende - tot 02.10.2005
2. Antwerpse Manieristen - van 15.10.2005 tot 31.12.2005

Fotografie Museum

Belgische fotografen van 1840 tot 2005 - tot 18.09.2005

BONN

Kunst- und Ausstellungshalle

1. 10.000 Jahr Kunst und Kultur aus Jordanien - tot 21.08.2005
2. Dschingis Khan und seine Erben - tot 25.09.2005

BRUGGE

Corpus-05 - Cultuurfestival - tot 11.09.2005

Groeninge Museum

De Portretten van Memling - tot 04.09.2005

BRUSSEL

Jubelpark Museum

Art Nouveau en Design - tot 31.12.2005

Paleis voor Schone Kunsten

Van Ensor tot Bosch - tot 11.09.2005

DRESDEN

Residenzschloss

Das Geheimnis des Jan van Eyck - tot 31.10.2005

GENT

Dr. Guislain Museum

Verborgene Werelden - tot 04.09.2005

KEULEN

Wallraf-Richartz Museum

Ansichtes Christi - tot 02.10.2005

LONDEN

Tate Modern

Frida Kahlo - tot 09.10.2005

MARTIGNY

Fondation Giannada

Meesterwerken van het Poeskin Museum - tot 13.11.2005

OOSTENDE

Museum voor Moderne Kunst - tot 02.10.2005

- The New Ten - Moderne Schilderkunst

- **Jabbeke - Permeke Museum**

Herman van Nazareth Beeldhouwwerken